

Sygn. akt II AKa 471/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2024 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie

Przewodniczący: Sędzia SA - Małgorzata Janicz (spr.)

Sędziowie: SA - Marzanna A. Piekarska-Drązek

SA - Rafał Kaniok

Protokolant: Wiktoria Siporska

przy udziale Prokuratora Szymona Liszewskiego

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2024 r.

sprawy: V. A. urodzonego (...) w G., syna V. i P. z d. G.

oskarżonego z art. 280 par 2 k.k.;

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

z dnia 12 lipca 2023 r. sygn. akt V K 304/22

1. zmienia wyrok w zaskarżonej części w ten sposób, że:

- na podstawie art. 60 par 1kk obniża orzeczoną w pkt 1 zaskarżonego wyroku wobec oskarżonego V. A. karę pozbawienia wolności do 2 (dwóch) lat;

-na podstawie art. 63 par. 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 05 października 2022r. do dnia 22 maja 2024r.;

- podwyższa kwotę wynagrodzenia za obronę z urzędu świadczoną przez adwokata K. R. na rzecz oskarżonego V. A. przed sądem I instancji o 369 (trzysta sześćdziesiąt dziewięć) złotych;

2. utrzymuje w mocy wyrok w pozostałej zaskarżonej części;

3. zwalnia V. A. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa;

4. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. R., Kancelaria Adwokacka w W., kwotę 1476 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych zawierającą 23 % VAT - tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonemu V. A. z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 471/23	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:			
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 12.VII.2023 r, sygn. akt V K 304/22			
Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca oskarżonego			
# oskarżony albo skazany w sprawie			

o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów		

	<p>prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu</p>	
#	<p>art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia</p>	
#	<p>art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia</p>	
#	<p>art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka</p>	
#	<p>art. 439 k.p.k.</p>	
#	<p>brak zarzutów</p>	
<p>1.4. Wnioski</p>		

#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
2.1. Ustalenie faktów				
2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów		
2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.

2.2.2. Dowody nieuwzględnione ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.
. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	apelacja obrońcy oskarżonego, pkt III	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.		
Wniosek		
Pozostałe zarzuty apelacji obrońcy (vide apelacja)	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadne	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.		
4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU		

<p>Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>Sąd Apelacyjny zważył co następuje:</p> <p>Apelacja obrońcy oskarżonego V. A. okazała się częściowo zasadna, w tym jej aspekcie w którym odwołuje się do kwestii niewspółmiernie wysokiej kary pozbawienia wolności orzeczonej zaskarżonym wyrokiem, a także w części poświęconej wynagrodzeniu za świadczenie obrony z urzędu przed sądem I instancji. W pozostałej części zarzuty nie zasługiwały na uwzględnienie.</p> <p>Na wstępie stwierdzić trzeba, iż kontrola instancyjna orzeczenia nie wykazała, iżby Sąd meriti rozpoznając sprawę niniejszą dopuścił się obrazy wskazanych w apelacji przepisów postępowania. Sąd ten prawidłowo ustalił stan faktyczny, w szczególności nie</p>		

naruszył obowiązków związanych z koniecznością oceny dowodów zgodnej z brzmieniem art. 7 k.p.k. Chodzi tu przede wszystkim o dowód z wyjaśnień oskarżonego, a także dowód z depozycji współoskarżonych i pokrzywdzonych. Przystępując więc do oceny stawianych rozstrzygnięciu zarzutów stwierdzić należy, iż o ile ocena każdego dowodu będącego podstawą ustalenia odpowiedzialności karnej oskarżonego, czy też wymiaru kary pozostawiona jest organowi orzekającemu, który obowiązany jest do przeprowadzenia jej w sposób swobodny, a nie dowolny, to ów proces winien być możliwy do prześledzenia w oparciu o pewne kryteria ocen wypracowane przez praktykę, w tym orzecznictwo Sądu Najwyższego i wreszcie doktrynę. I tak przypomnieć należy, że przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną prawa procesowego (vide art. 7 k.p.k.) m.in. wtedy, gdy jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (vide art. 410 k.p.k.), i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (vide art. 2 § 2 k.p.k.), stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (vide art. 4 k.p.k.), jest wyczerpująco i logicznie, z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (vide art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k.). Analiza pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia przekonuje, iż tym wymogom Sąd orzekający sprostał i w konsekwencji nie naruszył art. 7 k.p.k. Ocena wyjaśnień składanych przez

oskarżonego, współoskarżonych i pokrzywdzonego jest wystraszająco szczegółowa i zasługuje na aprobatę. Przypomnieć wobec tego należy iż oskarżony nie przyznał się do dokonania zarzuczonego mu czynu . W wyjaśnieniach stwierdził iż „straszyliśmy tych Ukraińców tylko. Ja miałem batona, taką pałkę metalową, ale tylko straszyłem(...) noże były, przyznaję, ale nie u mnie, (...) telefony zabrał S., razem poszliśmy do lombardu”. Pokrzywdzeni w sposób konsekwentny, w stosunku do opisu roli oskarżonego, podali że brał udział w rozboju w trakcie którego posługiwał się pałką, zaś pozostali ze sprawców nożem „ ja powiedziałem , że nie dam (telefonu) wtedy mężczyzna średniego wzrostu uderzył mnie przedmiotem przypominającym pałkę, otrzymałem dwa silne uderzenia w lewą nogę, w okolice kolana. (...) Ja też oddałem swój (...), który zabrał mi ten średni mężczyzna z pałką”, „V. bili pałką” (vide zeznania V. K. , k 65 i następne akt postępowania, zeznania M. S. k 79 i następne). Pokrzywdzeni rozpoznali sprawców, bez żadnych wątpliwości „Co do rozpoznania tych sprawców to ja miałem czas im się przyjrzeć bo przecież spędziliśmy razem dużo czasu (...), my od razu z kolegą byliśmy pewni, że to oni nas zaatakowali i okradli” oraz „na tablicy nr 1 pod nr 2 widnieje wizerunek osoby, którą określił jako mężczyznę średniego wzrostu. To on mnie bił pałką(vide zeznania pokrzywdzonego k 66 akt postępowania, k 78 dokumentacja pogładowa, k 387 protokół okazania fotografii,). Co ważne opisali szczegółowo rolę pozostałych współsprawców rozboju. Treść zeznań pokrzywdzonych jest zbieżna

z wyjaśnieniami V. M. (k 140 i następne). Oskarżony wyjaśnił „ Czeczen chciał ich (pokrzywdzonych) okraść, a my nie przemyśleliśmy sprawy i pomogliśmy mu. Ja mówiłem , żeby podał pin do telefonu”. Drugi z oskarżonych S. M. przyznał się do dokonania zarzucanego mu czynu (vide k 147 akt), wyjaśnił, iż „to nie było tak, że mu przykładałem nóż do gardła, to była teleskopowa pałka rozkładana, tą pałkę używał ten Czeczeniec”. Odnosząc się do zarzutu, iż wyjaśnienia współoskarżonych są tendencyjne i nie polegają na prawdzie z tego powodu, że obaj byli pod wpływem środków odurzających, uznać należy, iż jest to zarzut bezzasadny, albowiem z opinii sądowo psychiatrycznych ich dotyczących wynika, iż mieli zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, nie zmienia tego treść opinii z badań toksykologicznych, z której wynika, iż stan V. M. był podobny jak w stanie nietrzeźwości (pod wpływem środka odurzającego).Dodać należy, iż jest to badanie nie obejmujące czasu popełnienia czynu (przypisanego V. A.), bo pobranie krwi nastąpiło w dniu 24 czerwca 2022r o godz. 2 (w związku z zachowaniem oskarżonego w szpitalu (k 273 akt postępowania), zaś rozbój będący przedmiotem rozpoznania w sprawie niniejszej miał miejsce w dniu 10 września 2022r. Podkreślić też wypada, że biegli uznali, że sytuacja ”głodu narkotykowego” dotyczy głównie objawów wegetatywnych, natomiast nie zmienia świadomości. Niezasadny jest także zarzut, iż całe wyjaśnienia braci M. są tendencyjne i nie powinny stanowić podstawy czynienia

ustaleń faktycznych. Było by tak, gdyby nie były one w uznanych za prawdziwe, fragmentach zbieżne z zeznaniami pokrzywdzonych. Niewątpliwie wszystkie wyjaśnienia cechują się treścią pomniejszającą udział i rolę każdego z oskarżonych o rozbój współsprawców, jednak ich ocena dokonana przez sąd I instancji jest prawidłowa i wbrew twierdzeniom skarżącej, bierze ten aspekt pod uwagę (vide pisemne motywy zaskarżonego orzeczenia). Biorąc pod uwagę współsprawstwo w rozboju z użyciem noża, co niewątpliwie, a wynika to z ustalonego min. na podstawie zeznań pokrzywdzonych stanu faktycznego, obejmował swoim zamiarem także V. A., czyni go winnym dokonania czynu z art. 280par. 2 kk. Zakres pojęcia "posługuje się" w rozumieniu art. 280 § 2 k.k. jest szerszy aniżeli określenia "używa" i obejmuje różne sposoby demonstrowania przez sprawcę rozboju przedmiotu pokrzywdzonemu, aby w określony sposób wpłynąć na jego psychikę, a więc wywołać obawę, poczucie zagrożenia, że niebezpieczny przedmiot może być wobec niego użyty. Przypomnieć też wypada, że współsprawstwo określone w art. 280 § 2 k.k. polega na tym, że nie każdy ze sprawców musi posługiwać się nożem. Wystarczy, że czyni to jeden ze współdziałających, a pozostali obejmują swym zamiarem cały zespół przedmiotowych znamion przestępnego działania. Do przyjęcia odpowiedzialności za współsprawstwo określone w art. 280 § 2 k.k. tego współdziałającego, który samodzielnie nie posługiwał się nożem, niezbędne jest udowodnienie, że miał on świadomość, że współdziała z osobą, która posługuje się nożem. W rozpoznawanej sprawie ten warunek

został w ocenie Sądu Apelacyjnego spełniony (vide pkt 3 pisemnych motywów zaskarżonego orzeczenia). Na marginesie tylko przypomnieć trzeba, iż z utrwalonego poglądu w orzecznictwie wynika, że zasadniczo typowa pałka teleskopowa, nie stanowi innego niebezpiecznego przedmiotu w rozumieniu przepisu art. 280 § 2 k.k., mimo że jej użycie może wywołać groźne dla ludzkiego zdrowia skutki, aczkolwiek nie sposób wykluczyć też, że przymiot takiego przedmiotu lub środka będzie posiadać w zależności od konkretnie ustalonych jej cech oraz właściwości (znaczna waga i długość, rodzaj metalu z którego została wykonana, średnica, sposób zakończenia, stopień sztywności, czy też ewentualnie inne właściwości), które każdorazowo winny być przedmiotem badania i precyzyjnych ustaleń, a brak takich nie może stanowić elementu niedozwolonych domniemań czynionych na niekorzyść oskarżonego. Bez wątplenia natomiast posłużenie się takim przedmiotem przez sprawcę, nawet jeśli nie skutkuje przyjęciem kwalifikowanej formy rozboju, zwiększa siłę rażenia ograniczając lub pozbawiając ofiarę możliwości przeciwdziałania w zaborze mienia, co podnosi stopień społecznej szkodliwości czynu. W sprawie niniejszej brak było możliwości analizy przywołanych powyżej cech użytej pałki, albowiem nie została ona zatrzymana, aczkolwiek skutki jej użycia widoczne były na zabezpieczonej dokumentacji fotograficznej sporządzonej przy oględzinach pokrzywdzonych. Przechodząc do kwestii wymiaru kary, stwierdzić należy, iż Sąd odwoławczy dostrzegł potrzebę jej modyfikacji. Niewątpliwie oskarżony jest osobą młodocianą, co

daje prymat funkcji wychowawczej kary. To spowodowało obniżenie kary pozbawienia wolności do 2 lat. Oskarżony jest młodocianym przestępcą, a zatem mają do niego zastosowanie dyrektywy wymienione w art. 54 § 1 k.k. Jakkolwiek należy przyznać, że w stosunku do oskarżonego zachodzi wiele okoliczności obciążających, to poza młodym wiekiem, należy wziąć pod uwagę także trudności wychowawcze, jakie sprawiał; to, że pochodzi z rodziny niepełnej, nie posiadał właściwych wzorców wychowawczych, żyje od lat poza krajem pochodzenia. Obniżenie wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności wpisuje się w zarzut niewspółmierności wymierzonej przez sąd I instancji kary i stanowi jego uwzględnienie w procesie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia. O kosztach za obronę z urzędu zarówno w zakresie modyfikacji orzeczenia sądu I instancji, jak i rozstrzygnięcia w procesie odwoławczym, orzekł Sąd Apelacyjny stosując wykładnię prokonstytucyjną.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w wyroku.

Zwiążle o powodach utrzymania w mocy.

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji

1.

Przedmiot i zakres zmiany

Co do pkt 1 wyroku SO (vide pisemne motywy wyroku SA)

Zwiążle o powodach zmiany.

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.		
		# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
		# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia.		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		
Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
		Koszty przejęto na rachunek Skarbu Państwa
7. PODPIS		
Marzanna A. Piekarska-Drażek Małgorzata Janicz Rafał Kaniok		